

LBRIS

We know
books

Gheorghe Postelnicu

Feerica poveste
a vietăților de fum

EUROPEANĂ
București, 2025

Cuprins

Prolog.....	7
Capitolul I. Cei singuri știu s-aștepte.....	11
Capitolul II. Cucută și nedumerire.....	30
Capitolul III. Eroul de pe balustradă.....	53
Capitolul IV. Stăpânul ceții.....	173
Capitolul V. Nestatornic pururi, fumul.....	237
Capitolul VI. Economie de stele, viața.....	309
Capitolul VII. Infernal paradis.....	345
Epilog.....	393

Prolog

Mă numesc *Gheorghe*. Așa mi s-a spus toată viața. Cu multă bunăvoință, de câteva ori, am fost *Gheorghică*. O fată mi s-a adresat, pentru scurtă vreme, cu „dragă Gicu”.

Așadar, *Gheorghe*. Numele de familie aproape că nu contează. Este *Ion*. *Ion* și atât, fără nicio modificare. Mi-ar fi plăcut să mă cheme *George Ionescu*, dar cine să mai aprecieze asta, la 69 de ani? Poștașul? Unii cred că viața lor e un roman și poate că așa este. Realitatea întrece închipuirea. Pe mine, de exemplu, tot timpul m-a însoțit impresia că ce mi se întâmpla în familie și la locul de muncă era ieșit din comun. Realitatea întrece închipuirea? Care este rezultatul împletirii lor într-un jurnal personal?

În privința numelui, părinții nu mi-au fost de niciun folos. Pe mama a chemat-o *Neaga*. A avut copii cu trei bărbați. Așa era înainte de război. Avea un talent artistic apreciat în sat: cânta frumos, compunea versuri pentru melodiile de joc. Tata s-a numit *Neculai*, dar lumea îl știa de *Purece*, iar noi, copiii lui, suntem *ai lui Purece*, din cauza taliei mici și, posibil, a petelor făcute pe cămașă de neînsemnatele insecte. Și el a fost, în felul

lui, un artist, cu o memorie zdravănă și cu o imaginație ieșită din comun. Împodobește întâmplări adevărate cu fapte închipuite și le ascultam toți cu gura căscată.

Eu am văzut lumina zilei la piuă. Nu știți ce-i piuă? Să vă explic. În 1935, anul nașterii mele, boierul din satul de munte avea, la vărsarea iazului în râul Buzău, o piuă și o moară de apă. În clădire se afla o cameră mare în care locuiam noi: mama, tata, fratele Andrei, fratele Costel și eu. Munceam cu toții „la stăpân”, cum am aflat, mult mai târziu că se spune, dintr-o carte scrisă de un rus, dacă îmi aduc bine aminte.

Stați! Nu v-am spus despre piuă, dar cred că, până la urmă, nu are niciun rost. Pe cine mai interesează astăzi un mecanism acționat de forța apei pentru a subția postavul? În vremea copilăriei mele, femeile și războaiele lor de țesut puneau stăpânire pe spațiul, și așa foarte mic, al bucătăriei țărănești, și scoteau valuri de dimie, adică de postav din lână toarsă în furcă și vopsită la boiangeria stăpânului, aflată lângă prima moară, pe partea opusă a casei boierești.

Uneori sunt de părere că și numele mi-a purtat ghinion. În anumite momente ale vieții. Cât de cât. Ce încredere să ai într-un bărbat pe care îl cheamă *Gheorghe Ion*? Ce îi poate oferi unei femei un „Gheorghe de la țară”? Ce viitor le poate el construi propriilor copii? Toată viața am fost un nefericit sentimental. Un nefericit plin de speranță. Nu un nemulțumit, pentru că m-am mulțumit întotdeauna cu puțin, de la bucata de mămăligă pe care mi-o puneă stăpâna în căușul palmei până la opincile grosolane și împutite dăruite de Moș Crăciun la școală. Fata învățătorului, colega mea, era atât de impresionată că veneam desculț prin brumă, că-mi bandajă picioarele cu hârtie. Pentru nevastă-mea Eta, am fost, întotdeauna, un analfabet, un țărănoi fără educație.

Ea, absolventa unei școli „pregătitoare de cadre pentru G.A.C.”, căuta compania bărbaților manierați, din lumea bună. Aprecia că sunt îmbrăcați bine, că au bani, că vorbeau frumos cu ea. În însemnările mele, ei sunt, n-am stat mult să mă gândesc, niște *cetățeni*. Faptul că eu folosesc acest cuvânt poate fi interpretat în multe feluri. „Cetățean”, adică membrul unei societăți, care are nevoie, fizic, de susținerea unei femei. Numindu-i „cetățeni”, le recunosc dreptul de a stabili relații cu orice femeie, inclusiv cu nevastă-mea.

Simt nevoia să vă ajut cu o explicație. De la 25 de ani am început să țin un jurnal. Când am avut timp, l-am recitit și rescris, îmbogățindu-l cu alte amănunte. În acest moment sunt autorul a peste 1.500 de pagini de însemnări autobiografice, pe caiete mari și mici. Pe 29 iulie 1976, scriam că „dacă n-ar fi oglinda ca să-mi văd vârsta, aș crede că nu mai îmbătrânesc”, și compuneam poezia „Oglinda vieții”. Cine va avea răbdare să citească până la capăt va afla cum se irosește viața unui om, singura pe care o primește. Eu am făcut-o și pot să jur acum că sentimentul care m-a întovărășit ca un câine credincios a fost SPERANȚA.

Capitolul I

Cei singuri știu s-aștepte

17 octombrie 1963 – Îi dau un bilet lui Cheți și stau puțin de vorbă cu ea. Îi dezvălui toată patima iubirii mele, ca să nu rămână cu impresia că am jucat teatru. Simțeam nevoia să mă ușurez.

18 octombrie – Îi dau un bilet și Magdalenei, ca să mă conving dacă mai speră sau nu la mine. Doream un răspuns precis prin care să mă pot lega sau dezlega și de ea. M-am dus apoi la Maris tanti și mi-a spus că a fost Ily pe acolo și i-a zis de mine că îmi pare rău de ea și a zis să nu fiu supărat, că nu mai vorbește cu băiatul acela.

19 octombrie – Cheți îmi dă răspuns la bilet tot în scris și declară că și ea m-a iubit și mă mai iubește încă. Știe că am suferit mult din cauza ei și are remușcări. Poate că rănilor mele s-au cicatrizat, dar ale ei încă mai sângerează. Am fost omul visurilor ei, dar nenorocul a venit din ambele părți.

20 octombrie – O întâlnesc pe Magdalena la film. S-a uitat la mine și m-am făcut că n-o văd.

21 octombrie – Îi dau biletul lui Maris tanti pentru Ily, în care arăt că nu sunt supărat și rămânem prieteni mai departe. Îi dau și două poezii închinată ei: „S-a mai ivit o stea” și „Ai apărut doar ca o stea”.

24 octombrie Primesc scrisoare de la coana Anișoara, în legătură cu o fată. Redau conținutul: „*Dragă Gheorghe, în primul rând îmi cer scuze că-ți răspund așa târziu. Motivele nu ți le mai spun, nu e cazul. E bine că îți scriu și acum. Îți scriu din Unguriu, unde sunt venită de două săptămâni. Înainte de a veni, am avut musafir pe Eta (viitoarea fină) de la Tivești. A stat o săptămână. A participat la niște cursuri de contabilitate la Brăila. A fost obligată să stea unde au fost cazați, totuși se repezea și pe la noi seara, nu ne părăsea. Se ducea și pe la familia Nadă, venea și la noi. I-am dat fotografia ta și timp de gândire. Dacă-i place, bine, dacă nu, să ne spună. A venit și mi-a spus că-i place f.f. mult și chiar insistă să-i facem vizită. Eu i-am spus: dacă-ți place, să intrăm în tratative și prietenia voastră pe parcurs va lua amploare. I-am cerut o fotografie și nu are recentă. Mi-a dat adresa să-i scrii și ea îți va răspunde. Nu i-am spus că ai fost bolnav. Nu avea niciun rost. Le-am comunicat că nu poți veni, deoarece nu ai libere. Vino în noiembrie la Brăila, mergem la Tatiana și facem un chef bun în stil mare, că am voie să beau vin și să mănânc friptură la grătar.*

Dragă Gheorghe, te rog f. mult să-ți faci un costum de haine bune. Cu cele pe care le ai nu poți face față sau candida la o fată. Fata e f. elegantă, și cu haine de ocazie nu poți deschide ușa la așa fată. Nu mai trimite la mamă-ta, la Pârscov, nimic, e cazul să te cam îmbraci. Tu-i spui fetei că o vei anunța când vei obține câteva zile de concediu. Să nu-i spui că ai fost bolnav. Eu i-am spus că te-ai înscris la fără frecvență în clasa a IX-a, și e foarte încântată. Eta a așezat fotografia ta pe masă și mi-a zis: «Oare să fie George soțul meu? Vai, nașă, să-mi scrie, că îi răspund.» Tu scrie frumos și serios. Să ne scrii și nouă ce faci cu hainele, dacă mai amânăm venirea ta sub pretextul că nu poți obține concediu. Să-i scrii până

vei fi gata să faci vizita oficială. Gândește ce cadou îi faci lui nașa-ta, adică mie, și doamnei Nadă.”

25 octombrie – Îi dau alt bilet lui Cheți, ca răspuns la al ei.

26 octombrie (Lupeni) – Îi scriu Etei prima scrisoare: „*Stimată domnișoară, m-a surprins faptul primirii unei scrisori din partea doamnei Ciobotă (nașa) în care îmi aduce la cunoștință stabilirea unei întâlniri cu dvs.*

Îmi face o deosebită plăcere de a veni într-o vizită cu scopul de a ne cunoaște personal. Îmi trebuie cel puțin 3-4 zile și serviciul e de așa natură că nu permite toate liberele în bloc. Rămâne să vin în luna lui ianuarie, anul viitor, când voi dispune de concediul legal. Până atunci vom purta corespondență și vom face schimb de fotografii, dacă aveți plăcere. Eu v-am trimis o fotografie și vă rog să-mi trimiteți și dvs. una ca să ne putem imagina cum arătăm în realitate. De fapt, fotografia e înșelătoare. Un proverb spune că nu-i dracul cum îl zugrăvești! Poza face omul mai frumos sau mai urât decât este și rareori coincide cu realitatea, dar nu trebuie ținut cont de calitățile fizice ale omului, care sunt trecătoare, ci de cele morale și intelectuale. Acestea nu îmbătrânesc, ci rămân tot tinere, uneori toată viața.

Mă bucură nespuse de mult recomandarea de a intra în relații serioase cu dvs., deoarece o primesc din partea acelor oameni care mă cunosc și știu ce caut. Despre mine nu aș vrea să vă spun prea multe. Cred că v-au povestit dumnealor. Atât să știți, că sunt bine sănătos, tot ceea ce vă doresc și dvs. și la întreaga familie. Cu serviciul o duc bine. Am trecut iar la secție, pentru că numai de acolo am șanse să mă transfer la Brăila. În timpul liber mă ocup cu sportul, practicând turismul și alpinismul. Acum am început să mă las de sport și să mă ocup de

școală. M-am înscris în clasa a IX-a fără frecvență și e foarte greu.

Nemaiavând de scris, termin, dorindu-vă toate cele bune și multă sănătate dvs. și întregii familii. Aștept răspuns cu nerăbdare, al dvs..., care dorește să vă cunoască și să rămână prieten nedespărțit sau...

Cu drag, Gheorghe”

27 octombrie – La școală la Petroșani, am trecut în bancă cu o fată, pentru a învăța la franceză. La Vișcoza s-a angajat o fată nouă. A venit la mine și mi-a cerut un clește, să scoată o bobină. Glumesc cu ea și spune că mă are într-o fotografie.

30 octombrie 1963 – Primesc prima scrisoare de la Eta: „Abia acum m-am convins că doamna Ciobotă nu a glumit. Cum m-a văzut, i-a și plăcut de mine și a zis că vrea să mă facă o fină. Deci pot să vă anunț că am primit scrisoarea dvs., la care nici nu mă așteptam, crezând că doamna Ciobotă a glumit, dar eu vreau să ne cunoaștem, fiindcă v-am văzut în fotografie. Îmi pare rău că nu puteți veni acum la Tivești, deoarece în timpul acesta e foarte frumos. În ianuarie, când o să veniți, se termină toate distracțiile și nu o să vă simțiți prea bine aici. Iarna e trist. Nu e niciun mijloc de distracție. În momentul de față mă ocup cu serviciul la gospodăria de stat în cadrul Viticulturii (tehniciană hortivitică). Până acum am lucrat în cadrul contabilității și fiindcă a plecat tehnicianul, am intrat eu în locul lui. Deci, am multe la activul meu. Dacă la caz de mă căsătoresc, pot să câștig pâinea oriunde mă voi duce. Scuză-mă că mai fac și un spirit de glumă. Vă mai spun încă o dată că nici nu speram să primesc această scrisoare, și fiindcă am primit-o, vă scriu ca să nu așteptați prea mult, pentru că nici mie nu-mi place să aștept așa mult.

Vă rog foarte frumos să nu vă supărați că nu v-am trimis fotografie. Se va întâmpla în curând. Vă mulțumesc că mi-ați scris. La fel și doamna Ciobotă. Dacă nu era dânsa, noi poate nici nu ne gândeam să ne scriem. Pentru început e suficient că ne-am scris. Închei aceste rânduri și vă doresc serviciu ușor.

A dvs. cunoștință, Eta Anton”

2 noiembrie – După ce mă salută, Cheți începe să râdă. Mă impresionează.

4 noiembrie – Îi dau ceasul Aurorei. Discut puțin cu ea. Cred că mă simpatizează.

5 noiembrie – Îi scriu fetei de la țară pentru a doua oară: „Dragă prietenă, scuză-mă că îmi permit chiar din a doua scrisoare, fără să ne cunoaștem, să nu mai țin cont de politețe și să mă adresez în felul acesta. Deși nu ne cunoaștem, și nici prietenii nu suntem, totuși presimt că vom ajunge în acest grad de intimitate. Pe Valea Jiului se obișnuiește ca atunci când cineva dorește să se facă pertu, cinstesc împreună un pahar de vin sau alte băuturi și spun unul altuia SERVUS. Deși la Buzău nu există acest obicei, când am să vin în ianuarie, vom bea un pahar de vin servus. Până atunci poți să-mi zici și tu pe nume că nu mă supăr. E mai ușor, că n-o să mai întâmpinăm greutăți în vorbire sau scris, o dată să ne spunem dvs., altă dată tu ș.a.m.d.

Dragă prietenă, acum te anunț că am primit scrisoarea de la tine și m-am bucurat foarte mult, văzându-i cuprinsul. Și eu m-am bucurat că nașa nu a glumit și privește cu seriozitate această problemă. Mă bucur că mi-ai promis fotografia și sper să te ții de cuvânt, să nu fiu curios prea mult timp. Îmi pare rău că nu pot veni mai repede ca să ne cunoaștem personal. Două luni nu e prea mult timp. Să avem răbdare.

Dragă prietenă, am văzut că ți-ai cerut scuze pentru scrisul tău indescifrabil, dar eu, în această scuză, nu văd altceva decât o aluzie la scrisul meu urât. Dacă întâmpini greutăți în citire, să-mi spui și-am să mă străduiesc să-ți scriu mai corect.

Acum, găsindu-mă la periferia acestei scrisori, închei dorindu-ți toate cele bune, ție și întregii familii, și aștept cu nerăbdare fotografia.

Cu mult drag, al tău prieten, Gheorghe”

6 noiembrie – Cheți se arată drăguță cu mine.

7 noiembrie – Maris tanti îmi spune de Ily că nu e în relații bune cu prietenul ei. Nu zic nimic. Stabilisem deja legătura cu Eta.

8 noiembrie – Aurora îmi propune să mergem la Politehnică să-și caute prietenul.

9 noiembrie – Excursie la Brașov. Mă duc cu Aurora după student. Prietenul Macovei de la alpinism s-a sucărit că i-am făcut Aurorei acest favor și că i-am dat insigna de alpinist. Aurora așteaptă să mă iau de ea.

10 noiembrie – Primesc scrisoare de la coana Anișoara: „*Dragă Gheorghe, am venit aseară de la Unguriu, după o ședere de o lună de zile. Am găsit scrisorile de la tine și mă grăbesc să-ți răspund. Să faci tot posibilul să vii pe 6 decembrie, de Sf. Nicolae, când este onomastica lui tată-su. Să-ți iei 2-3 zile libere. Concediul – după Anul Nou, când vom face logodna. Relativ la maică-ta, eu nu sunt contra, însă trebuie să înțeleagă că nu ești îmbrăcat. Nu îți fac morală, însă de când am plecat noi din Lupeni, tu numai pentru mama ta ai muncit. Ai trimis bani acasă, nu te-ai hrănit, te-ai îmbolnăvit. Mai stagnează câteva luni, până te căsătorești, și după aceea să trimiți iar. Te-ai sacrificat de când erai mic, și argățeai la tata, așa că te rog să mă ascuți și pe mine. Eu i-am spus fetei că-mi ești nepot și*

că, după căsătorie, o iei pe mama ta la tine. Fata nu e contra. Chiar îi pare bine. Tu spui că 100 de lei pe care îi trimiți la Pârscov nu înseamnă nimic, dar e o cămașă de poplin sau o pijama de care ai nevoie. Să o mai țină și Orița, ca tu să-ți faci lenjerie și câte altele. Să te îngăduie câteva luni, până faci acest pas important în viață. Dacă nu mă ascuți, fă ce vrei. Este o fată bună și mi-ar părea rău să o pierzi. Fă-ți un costum în rate și un balon cu blană, cât mai repede, că Eta are și alți pretendenți. Cei de la Pârscov n-or să te condamne. Ei și-au făcut case și de toate, numai tu ai rămas. Poate vei avea norocul să iei această fată care e așa de bună. Doamna Nadă întrebă că îți trebuie un an să te îmbraci? Ia în rate ce ai de luat și pe 5 decembrie să fii ca pe revistă. După Anul Nou iei o săptămână de concediu pentru nuntă. Deocamdată facem vederea, ca să știe și părinții fetei cu cine stau de vorbă, să te vadă, mă rog, așa e logic.

Eu îți doresc numai bine și ce-am pornit să fie într-un ceas bun și cu noroc.

A ta nașă, Ana”

11 noiembrie – A venit Viorica la mine ca să-i povestesc despre excursie. Am vrut s-o sărut, nu s-a lăsat, dar o vedeam că-i place. Face pe supărata, dar am împacat-o. I-am scris pe o vedere că o iubesc.

12 noiembrie – Scrisoare de la Eta: „Gheorghe, iată că după o așteptare zi de zi a sosit și clipa în care îți răspund. M-am bucurat când ai spus să-ți spun pe nume și să fim prieteni, bând servus. Pe la noi nu se obișnuiește așa ceva, dar ca să nu te supăr voi face cum spui tu, la Tivești. Îți trimit două fotografii, fotografiate instantaneu în curte la mine, lângă un merișor. Așa sunt și în realitate, cum mă vezi în fotografie. Să știi că nu sunt prea drăguță, în schimb sunt simpatică, așa mi-a zis Iulian,

băiatul nașei Anișoara. Așa să știi, că tot așa sunt și în realitate, o fetiță numai de 19 ani la 14 decembrie 1963.

De ziua mea vor veni multe colege și colegi, dar dacă nu ești tu, degeaba. Toți ai mei vor să te cunoască. Îți spun drept că fratele meu mă întrebă mereu dacă primesc scrisori de la tine. În primul plic nu mi-a permis hârtia să-ți spun mai multe, dar acum îți spun câteva date care te pot interesa. Eu sunt cea mai mare la părinți, pe urmă un frate de 17 ani și o soră de 14. Dacă mă căsătoresc, eu îi părăsesc pe părinți și ei vor rămâne cu un băiat și cu o fată.

Pentru că nu mai am ce scrie, închei aceste rânduri, dorindu-ți sănătate și numai succese în viață, cât și o fetiță simpatică, știi tu ca cine.

La revedere, Eta Anton”

14 noiembrie – Îi scriu Etei și îi trimit fotografie: „Dragă Etuța (caut să o dezmierd), am primit scrisoarea de la tine și m-am bucurat mult. Nu e distanță mare între fotografie și imaginea pe care mi-am făcut-o din cele descrise de nașa. Mă voi convinge de realitate în curând. Eu nu pun prea mult preț pe frumusețe. Mă bucur că ai această calitate de a fi simpatică. Un spirit de glumă a fost de ajuns să trădeze simpatia cuvântului tău. Iubesc mult această lume spirituală care e capabilă să-ți însemineze sufletul și atunci când cerul e acoperit cu nori. (...) Referitor la familia mea cred că ți-a povestit nașa totul. Eu îți mai pot spune deocamdată atât: sunt ultimul băiat din cei cinci căsătoriți. Maică-mea e în viață, bătrână și necăjită și o iubesc ca pe mine însumi.”

18 noiembrie – Scrisoare de la coana Anișoara: „... Dacă te-ai decis să vii pe 6 decembrie ca să mergem la Tivești, să duci paltonul la croitor să-l scurteze sau să împrumuți altul de la un prieten. N-ar strica un balonzaid sau pardesiu pentru această vizită. Să-ți iei un